

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

**НАОЧНИЙ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК**

Українсько-англомовне видання друге,
доповнене та розширене

Херсон
2018

Авторський колектив:

Рибчук А.В. (вступ, тема 1, 9),
Антофій Н. М. (тема 11),
Герман Л.Т. (тема 6, 8),
Івашук І.О. (тема 5, 13, 16),
Левківський В.М. (тема 4),
Морозова О.Г. (тема 15),
Паласевич М.Б. (тема 12),
Огородник Р.П. (тема 14),
Скотний П.В. (тема 3),
Татомир І.Л. (тема 7),
Фомішина В.М. (тема 2),
Фомішин С.В. (тема 10),

Рецензенти:

Румянцев А.П. – доктор економічних наук, професор (Національний авіаційний університет);

Мокій А.І. – доктор економічних наук, професор (Запорізький інститут економіки та інформаційних технологій);

Свінцов О.М. – доктор економічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка).

Міжнародні економічні відносини : наочн. навч.-метод. посіб. /
Р 49 А.В. Рибчук, В.М. Фомішина, С.В. Фомішин та ін. ; за наук. ред.
Рибчук А.В. – 2-ге укр.-англ. вид., перероб., доп. і розшир. –
Херсон, Видавничий дім «Гельветика», 2018. – 392 с.

ISBN 978-966-916-710-1

У посібнику представлено наочний матеріал, що характеризує еволюцію міжнародних економічних відносин у схемах, таблицях та статистичних показниках світових економічних та фінансових організацій: МВФ, Групи Світового банку, СОТ. Зміст посібника дає можливість прослідкувати теоретичні аспекти функціонування та реалізації міжнародних економічних відносин в умовах глобалізаційних тенденцій розвитку світового господарства.

Структура пропонованого посібника включає плани семінарських занять з дисципліни „Міжнародні економічні відносини” для ОС „Бакалавр” – спеціальності „Менеджмент та адміністрування”, топіки англійською мовою, тести і питання для самоконтролю, типові задачі та їхні розв’язки з окремих тем курсу, перелік індивідуальних семестрових завдань та методичні рекомендації до їх виконання.

Посібник може бути корисним для студентів, аспірантів та здобувачів, які вивчають особливості розвитку міжнародних економічних відносин.

УДК 339.9 (075)

Зміст

Вступ	5
Програма курсу «Міжнародні економічні відносини»	7
Тема 1. Предмет і завдання дисципліни “Міжнародні економічні відносини”	19
Topic 1. Subject and tasks of the “International Economic Relations” discipline	41
Тема 2. Світове господарство та особливості його розвитку	50
Topic 2. Global economy and peculiarities of its development	57
Тема 3. Еволюційні періоди формування міжнародних економічних відносин	64
Topic 3. Evolution periodsof forming of international economic relations	75
Тема 4. Середовище міжнародних економічних відносин	81
Topic 4. Environment of international economic relations	90
Тема 5. Міжнародний поділ праці та кооперування виробництва	97
Topic 5. Internationaldivision of labour and production cooperation ..	105
Тема 6. Міжнародна торгівля як провідна форма міжнародних економічних відносин	112
Topic 6. International trade as the leading form of international economic relations	127
Тема 7. Міжнародні економічні відносини у сфері послуг	135
Topic 7. International economic relations in the sphere of services ..	151
Тема 8. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво	161
Topic 8. International investment activity and industrial cooperation	172

Тема 9. Міжнародна міграція робочої сили	180
Topic 9. International labour migration	189
Тема 10. Міжнародний науково-технічний обмін	197
Topic 10. International scientific and technical exchange	204
Тема 11. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини	212
Topic 11. Global monetary system and international monetary and financial relations	229
Тема 12. Міжнародні кредитні відносини	238
Topic 12. International credit relations	254
Тема 13. Міжнародна економічна інтеграція	263
Topic 13. International economic integration	277
Тема 14. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні міжнародних економічних відносин	286
Topic 14. International economic organizations in multilateral economic cooperation and regulation of international economic relations	301
Тема 15. Проблеми інтеграції України до системи світогосподарських зв'язків	314
Topic 15. Problems of Ukraine's integration into the system of global economic links	323
Тема 16. Економічна єдність світу і глобальні проблеми міжнародних економічних відносин	331
Topic 16. Economic integrity of the world and global problems of international economic relations	342
Плани семінарських (практичних) занять	348
Типові задачі та їх розв'язки до окремих тем дисципліни: «Міжнародні економічні відносини»	357
Теми індивідуальних семестрових завдань	376
Методичні поради до підготовки індивідуальних завдань	378
Рекомендована література	380
Додаткова інформація	382

Вступ

Сучасний розвиток світового господарства супроводжується поглибленням та розширенням системи міжнародних економічних відносин як особливої сфери людської діяльності, що базується на поділі праці, міжнародній спеціалізації і кооперуванні виробництва. Міжнародні економічні відносини проявляються у зовнішній торгівлі, науково-технічних, виробничих, інвестиційних, валютно-фінансових, кредитних, інформаційно-комунікативних та інших зв'язках.

Глобалізація міжнародних економічних відносин виступає об'єктивним процесом, який виражає сукупність умов розвитку сучасного світового співтовариства через науково-технологічний та економічний прогрес. Водночас, глобалізація – багаторівневе явище, де співпрацюють і взаємодіють усі суб'єкти МЄВ. Структуроутворювальну основу глобалізації світогосподарських зв'язків формують окремі підприємства, фірми, приватні підприємці, які їх реалізують у різноманітних формах міжнародної економічної діяльності.

Розвиток і інтенсифікація економічних відносин між країнами підсилюють взаємозалежність і вразливість національних економік в умовах наростаючої глобалізації, що супроводжується дерегуляцією національних господарств, подальшою лібералізацією їх зовнішньоекономічної діяльності, відкритістю ринків, а також розширенням і диверсифікацією діяльності транснаціональних корпорацій (ТНК) і банків (ТНБ).

Вивчення перспектив та функціональної ролі міжнародних економічних відносин створює можливість для засвоєння і розуміння механізму реалізації системи світогосподарських зв'язків суб'єктів міжнародної економіки усіх рівнів. При цьому наочне пізнання сутнісних рис і характерних ознак міжнародних економічних відносин уможливить ефективніше сприйняти структуру та особливості здійснення зовнішньоекономічної діяльності в тих чи інших формах.

Пропонований наочний навчальний посібник підготовлено згідно з програмою курсу «Міжнародні економічні відносини для ОС „Бакалавр”» спеціальності «Менеджмент та адміністрування», та має певну структуру, яка зазначена у змісті.

Автор вдячний рецензентам:

Румянцеву А.П., Мокію А.І., Свінцову О.М., та вітчизняним і зарубіжним вченим-економістам, праці яких використані при підготовці посібника: Вергуну В.А., Бураківському І.В., Козаку Ю.Г., Климку Г.М., Луцишин З.О., Лютому І.О., Мокію А.І., Рокочій В.В., Румянцеву А.П., Рогачу О.І., Філіпенку А.С., Школі І.М., Шниркову О.І., Жукову Є.Ф., Ломакіну В.К., Кіреєву А.П., Корольову М.С., Рибалкіну В.Є.